

Oslo den 31/1-17

Rundskriv - 01/2017

Retningslinjer for sesongen 2017

Norges Fotballforbund (NFF) vil med dette rundskriv angi hovedlinjene fokusområdene for at kamper i topp og breddefotball kan avvikles innenfor positive rammer.

Foran 2017 sesongen vil det være økt fokus på å implementere de nye spillereglene og tiltak som fremmer effektiv og positiv fotball med målsjanser og mange mål. Av den grunn vil dette skriv både inneholde beskrivelser av regelnyheter og angi retningslinjer.

NFF har et kontinuerlig fokus på fair play og gode holdninger for alle nivåer og serier og håper dette etterleves på best mulig måte.

Alle fortolkninger og innstramninger er i henhold til internasjonale spilleregler. I tillegg har NFF valgt å ha fokus på områder/emner vi ønsker ikke skal eskalere i norsk fotball.

Med hilsen
Norges Fotballforbund

Terje Hauge
Dommersjef

Arnor Dingen
Instruktørutvalget, leder

1. Nye spilleregler

1/1-2017 trådte de nye spillereglene (2016/2017) i kraft for alle nivåer i norsk fotball. Dette er den største revisjon av spillereglenes språk, struktur og innhold siden 1930 tallet. For å gjøre overgangen til de nye spillereglene mest mulig smertefritt må alle som deltar i norsk fotball gjøre seg kjent med de nye reglene.

2. Ivareta og beskytte fotballens omdømme

«Fair Play» og «Handshake for peace» har blitt en naturlig del av rammene rundt kamper både i topp- og breddefotballen. Skal vi lykkes i det å beskytte fotballens omdømme og samtidig være gode forbilder for barn og unge, vil dette kreve en kontinuerlig innsats fra den enkelte på alle nivåer i norsk fotball. NFF oppfordrer til at det

- *utvises forståelse og respekt for de ulike oppgaver og roller aktørene har*
- *gjøres en innsats i å gjøre regler og retningslinjer allment kjent i egen klubb*
- *er et fokus blant dommere å beskytte spillerne og spillet.*

3. Lagledelsen oppgaver og arbeidsområde

Trenere, lagledere, fysioterapeuter osv. som er påført kamprapport og kan oppholde seg lovlig i den tekniske sone under en kamp inngår i begrepet og vil heretter betegnes som «lagledelse(n)»

Forholdet mellom dommer(teamet) og lagledelsen forutsettes å ha grunnlag i normal folkeskikk og gjensidig respekt. Det erkjennes at det ikke er mulig å være enig hele tiden, men uenighet er ingen unnskyldning for å opptre på en slik måte som er skadelig for fotballens omdømme. Lagledelsen oppfordres om å

- *instruere eget lag på en positiv måte*
- *kun ha fokus på eget lag og dets innsats*

Følgende og lignende handlinger er uforenlig med NFF syn på hva som er aktsom og ansvarlig opptreden for lagledelsen (jf. Regel 1 pkt.9)

- *Åpenbart gestikulerer/protesterer mot avgjørelser, eller å henge ut dommer(teamet)*
- *Oppsøke dommer(teamet) i pausen*
- *Unnlater eller ikke takker for kampen etter kampslutt*

Avvik fra ovennevnte vil medføre rapporter/bortvisninger!

Dialog etter kamp med dommer(teamet) er viktig for å kunne både avklare situasjoner og regelverk, skape rom for erfaringsutveksling og nullstille seg etter kampen. For å gi begge parter nødvendig tid til refleksjon og roe ned kan en fra lagledelsen inviteres til samtaler med dommer 20 minutter etter kampslutt. Dersom personer fra lagledelsen oppsøker i pausen eller umiddelbart etter kampslutt, skal det reageres på protester og ytringer.

4. Fjerdedommers rolle

Fjerdedommers har en viktig rolle både innad i teamet, men enda mer viktig som bindeledd mellom lagledelsen og dommerteamet. Hovedfokus under kampen er mot spillebanen for å kunne bistå og gi informasjon om hendelser, samtidig forventes det av fjerdedommer at denne:

- *Er proaktiv, forebyggende og har dialog med lagledelsen*
- *Respekterer lagledelsen rolle i teknisk område*
- *Reagerer på og informerer dommeren dersom noen i teknisk sone ikke følger retningslinjene*

5. Beskytte spillet

Et av de to hovedfokus områdene for dommer(teamet) i en kamp er å beskytte spillet. NFF ønsker å fokusere på å forebygge og motvirke at det etableres trender/tendenser eller en toleranse for handlinger som svekker dommer(teamets) autoritet eller rolle.

Dommere og de andre i dommerteamet skal ha fokus på følgende områder, handlinger og lignende tilfeller:

i. Spillere som opptrer på en måte som viser mangel på respekt for spillet

Fotballen har på flere nivåer blitt mer kynisk og antall usportsligheter har økt, det er her viktig å både å være proaktiv, forebygge og å identifiseres handlinger hvor

- *spillets «image» utfordres og/eller det vises mangel på respekt for spillet*
- *en spiller distrahere en motspiller ved tilrop eller lignende under spillets gang eller ved igangsettelse*

Kynisk opptreden må straffes med advarsel (gult kort)

ii. Protester og forsøke å påvirke dommerteamet

Det rettes her fokus mot handlinger der spillere

- *åpenbart protesterer mot avgjørelse ved ord eller handling*
- *har gjentakende verbale uttrykk og munnbruk (kjeftbruk) og/eller protester*
- *forsøker å påvirke dommer(teamet) ved å kaste seg ned og filme*
- *forsøker å påvirke dommer(teamet) for at motstandere skal tildeles gult eller rødt kort.*

Dette skal straffes med advarsel (gult kort)

iii. Mobbing av dommer(teamet)

Følgende anses som usportslig opptreden

- *Spillere som omringer dommer eller de andre i dommerteamet*
- *Spillere som oppsøker dommer fra distanse for å protestere eller uttrykke misnøye.*
- *Person(er) fra lagledelsen som oppsøker 4. dommer/assistentdommer for å protestere.*

I slike tilfeller fastsetter NFF følgende:

- Minst en spiller skal ha gult kort når de omringer dommeren eller en i dommerteamet
- Person(er) fra lagledelsen skal minimum ha et tydelig tilsnakk når de oppsøker en i dommerteamet. Hvis det gjentas skal vedkommende bortvises.

iv. Berøring av ballen etter at spillet er stanset og manglende korrekt avstand

Herunder omfattes det at spillere

- *tar med eller sparker bort ballen etter at det er blåst*
- *stiller seg foran ballen for å hindre rask igangsettelse*
- *opsøker frisparkstedet eller stiller seg opp foran ballen*
- *ikke raskt tar rett avstand (9,15m i radius) fra frisparkstedet.*^{1 2}

Dette skal straffes med advarsel (gult kort)

¹ **For dommere:** Selv om det er spillernes eget ansvaret å umiddelbart fjerne seg frisparkstedet, kan ingen spiller straffes for å ikke ha korrekt avstand til frisparkstedet hvis dette skyldes at motstanderlaget tok et hurtig frispark.

² **For dommere** Ved vurdering om en spiller tar rask avstand, skal spillerens bevegelse vekk fra frisparkstedet (med mindre spilleren er skadet) starte ca. 2-3 sek etter at dommeren har blåst i fløyta og angitt retning på frisparket.

v. Andre usportsligheter

Dette punktet omfatter:

- *Masseansamling (minimum en fra hvert lag skal ha gult kort).*
- *Overdreven feiring ved scoring av mål (drakt over hodet, aggressiv feiring med klatring på gjerde, obscøne bevegelser, osv.).*
- *Spiller/ lagledere som peker på storskjerm eller lignende.*
- *Det å lage ulovlige merker på spillebanen.*
- *Spillere som forsøker å lure dommeren ved å simulere skade eller later som han er blitt ulovlig hindret (filming).*
- *Spiller som prøver å lure dommeren med forsettlig bruk av hånden for å skape seg en åpenbar målsjanse/ en positiv angrepsmulighet.*

Dette skal straffes med advarsel (gult kort)

Når mål er scoret

Spillere fra begge lag kan hente ballen i mål og bringe den til midten for avspark.

Spillere som provoserer frem, forårsaker, deltar eller medvirker til dytting, masseansamlinger, andre usportslige eller mer alvorlige handlinger i etterkant at et mål er scoret, vurderes og straffes i samsvar med Regel.12 i spillereglene.

Bruk av fornærmede eller krenkende eller grov språkbruk og/eller gestikulering

Fotballen skal ikke være et fristed for opptreden som er straffbart ellers i samfunnet.

Følgende og lignende vurderes å falle inn under denne kategorien og er ikke akseptert

- *hets av seksuell legning (homohets), religion, etnisitet eller funksjonsevne*
- *obscøne bevegelser*
- *grovt språkbruk*

Spillere eller lagledere som fremsetter, deltar eller medvirker til slikt skal straffes med utvisning (rødt kort) eller bortvisning.

6. Beskytte spillere

Det andre hovedformålet ved å håndheve spillereglene skal være å beskytte spillere mot handlinger som er uforsiktede, hensynsløse eller hvor det benyttes unødig mye kraft. Dette for å skape trygghet for omgivelsene (spillere, lagledelsen og publikum) og vise at vi er forberedt og opptatt av å beskytte spillere.

I Regel.12, punkt.1 angis det definisjoner hvordan de ulike vurderingsord skal forstås. Som en forenklet rettesnor beskrives forholdet mellom handling og konsekvens på følgende måte:

Handlingen	Konsekvens	Vurderingsmoment
<i>Uforsiktig</i>	Frispark	Mulighet å spille ballen/ Intensjon
<i>Hensynsløs</i>	Frispark + gult kort	Posisjon/ Langs bakken eller på beina
<i>Unødig mye kraft</i>	Frispark + rødt kort	Fart/ Intensitet/ Strak fot/ Knotter

Ved luftdueller er handlingsregelen fortsatt:

- *Arm brukt som «verktøy»* = Frispark + Gult kort
- *Arm brukt som «våpen»* = Frispark + Rødt kort

Taklinger med en fot eller begge føtter som er strake vurderes å være bruk av unødvendig mye kraft som setter motspillers sikkerhet i fare og hvor spilleren skal utvises.

Av erfaring skjer dette når:

- *Spillere skal gjenvinne ballen etter dårlig ballberøring*
- *To spillere øker fart for å vinne ballen som ligger mellom spillerne*
- *Ballen hopper/spretter og det skjer deretter taklinger med høy fot*

Dommere må her være ekstra aktsomme på slike situasjoner da dette ofte skjer uten forvarsel.

7. Hands

Dommer(teamet) benytter følgende kriterier for å vurdere hands / ikke-hands

- *armens bevegelse mot ballen (ikke ballen mot armen/hånden)*
- *avstanden mellom spilleren og ballen (en uventet ball)*

Følgende kriterier benyttes av en dommer i helhetsvurdering rundt hands:³

- *Benyttes arm eller hånd med forsett for å treffe ball?*
- *Hånd eller arm i naturlig posisjon?*
- *Avstand og tid?*
- *Forsøk på å hindre kontakt mellom arm og ball?*

Følgende handssituasjoner vurderes å omfattes av begrepet «usportslig opptreden»

- *hands som hindrer en positiv angrepsmulighet*
- *skudd mot mål som stoppes pga hands (fratar en positiv angrepsmulighet)*
- *ved hands forsøker å score mål enten dette er vellykket eller ikke.*
- *mislykkes i å hindre at en ball går inn i mål*

I disse tilfeller skal spilleren tildeles advarsel (gult kort).

³ **For dommere:**

Dommerer INSTRUERES til å markere for spillere at arm/hender ikke må løftes ved oppstilling i mur. Hvis ballen treffer hendene til en spiller som står i muren, er det ikke straffbar hands hvis hendene holdes inntil kroppen eller hodet og spilleren har ikke gjort seg større.

8. Offside

En spiller er i offsideposisjon dersom

- *en del av hodet, kroppen eller ben har krysset hele midtlinjen og er på motstanderlaget banehalvdel og,*
- *er nærmere motpartens mållinje enn både ballen og nest siste motspiller*

Ved offsidevurdering tas armene og deres posisjon ikke med i vurderingen. (Jf.Regel.11 pkt.1)

En spiller skal straffes for offside om denne vurderes å (Jf.Regel.11 pkt.2)

- ***Delta aktivt i spillet ved å berøre eller spille ballen, eller***
- ***Forstyrrer en motspiller, eller***
(betyr å hindre en motspiller fra å spille eller være i stand til å spille ballen ved klart å hindre motspillerens synsfelt eller ved å utfordre en motspiller om ballen)
- ***Oppnår en fordel av sin offsideposisjon***
(betyr å forstyrre en motspiller eller spille en ball
 - *som returnerer eller stusser til han fra målstang, tverrligger eller motspiller(e), etter å ha vært i offsideposisjon*
 - *som returnerer, stusser eller blir spilt til han fra en bevisst redning fra motspiller(e), etter å ha vært i offsideposisjon)*

Offsideavgjørelsen igangsettes med et indirekte frispark fra det sted offsideplassert spiller bestraffes, også om det skjer på spillerens egen banehalvdel. (Jf.Regel.11 pkt.4)

Klargjøringer fra The International Football Association Board (IFAB) rundt offside

1) Forstyrrer en motspiller

I tillegg til de situasjoner som allerede er beskrevet i spillereglene skal en spiller i offside posisjon bestraffes om spilleren:

- *klart forsøker å spille en ball som er nær spilleren når dette forsøket påvirker motspillers mulighet til å spille ballen.*
- *gjør en åpenbar handling som klart påvirker motspillers mulighet til å spille ballen.*

2) Drar fordel av sin offside posisjon

I tilfeller der en spiller skal straffes for å dra fordel av sin offsideposisjon har IFAB klargjort følgende:

- *en redning er når en spiller stopper en ball som er i ferd med å gå i mål eller veldig nær målet med hvilken som helst del av kroppen unntatt hendene (unntak for keeper innenfor eget straffefelt)*
- *som regelteksten tilsier kan en redning gjøres av alle spillere og er IKKE begrenset til målvakten*

9. Frispark/straffespark for handlinger begått utenfor spillebanen

Dersom en spiller havner på utsiden av spillebanen som del av spillet og begår en forseelse ovenfor en motspiller, skal frisparket tas fra det nærmeste punkt på linjene som avgrensner spillebanen fra der forseelsen skjedde. Dersom forseelsen utenfor banen medfører tildeling av et direkte frispark til motstanderlaget og dette skjedde innenfor grensene til eget straffesparkfelt, tildeles motparten et straffespark. (Jf. Regel.13 pkt.2)

10. Forseelser mot de på banen (Jf. Regel.12 pkt.4)

Hvis ballen er i spill og en spiller begår en forseelse på spillebanen mot:

- En motspiller
- skal spillet gjenopptas med enten frispark (indirekte eller direkte) eller straffespark
- En reserve eller utbyttet spiller på samme lag, lagledelsen eller dommerteamet
- skal spillet gjenopptas med enten et direkte frispark eller straffespark
- Andre personer
– skal spillet gjenopptas med dropp

11. Når er ballen i spill fra dødballsituasjoner

For at en ball skal være i spill fra hvilken som helst dødballsituasjon, må den være klart satt i bevegelse. (jf. Regel.9 og Regel 11-17). NFF presiserer at dette innebærer at ballen visuelt skal være i klar bevegelse i den retning den blir spilt, det er ikke tilstrekkelig at den bare berøres eller vogger frem og tilbake.

12. Frata motspiller en åpenbar scoringsmulighet

Dersom en spiller innenfor eget straffesparkfelt overfor en motspiller, begår en forseelse og hindrer en åpenbar scoringsmulighet og dommeren tildeler et straffespark, skal denne spiller gis advarsel.

IFAB og NFF presiserer at dette gjelder ikke om forseelsen oppstår da spilleren

- holder, drar eller dytter en motspiller,
- ikke forsøker å spille ballen eller det er ingen mulighet for å nå ballen,
- begår en handling som medfører utvisning uansett hvor det skjer på spillebanen
- hindrer en åpenbar scoringsmulighet ved å gjøre seg skyldig i hands.

(jf. Regel 12 pkt.3)

Å frata en motspiller en åpenbar scoringsmulighet utenfor straffesparkfeltet medfører alltid utvisning (rødt kort)

13. Ulovlig finte ved straffespark

Spillere som skal ta et straffespark kan gjøre kroppsfinter helt frem til standfoten er satt ved ballen på straffesparkmerket skal sparket tas.

NFF presiserer at dette innebærer at all former for finter når standfoten er satt er ikke tillatt, på dette punkt skal straffesparket utføres som en bevegelse og ballen skal skytes mot mål.

Uansett resultat av skuddet skal et indirekte frispark tildeles det forsvarende lag og den spiller som gjorde den ulovlig finte skal advares (gult kort). (jf. Regel 14 pkt.2)

14. Fair play hilsen og takk for kampen prosedyrer

NFF presiserer at Fair play er samlebegrepet for verdiarbeidet vårt.

Fair play-arbeidet er grunnlaget for vårt omdømme og våre handlinger, og synliggjør hvordan fotballen tar en oppdragende rolle overfor barn og ungdom. Fair play handler om overordnede verdier, om respekt for andre mennesker, og om å forsterke vennskap. Dette fokuset på etikk gjør fotballen til den viktigste aktøren i holdningsarbeid ved siden av hjem og skole.

Fair play handler om det som skjer på og utenfor fotballbanen, og er den verdibaserte normen som skal gjennomsyre all aktivitet på alle nivåer, herunder respekt for - og etterlevelse av gjeldende regelverk, retningslinjer og verdsett.

Før kampen ønsker alle aktører hverandre lykke til, og etter kampen takker alle hverandre for kampen. Slike håndtrykk er forpliktende symbolhandlinger som viser at man respekterer hverandre og handler i tråd med Fair play. Fotball er verdens største møteplass og dermed også verdens viktigste arena for positive opplevelser.

Positive opplevelser begynner med respekt. Hendelser i topp- og breddefotballen, både på banen og i klubbene, viser oss behovet for å samles om tydelig sett med verdier.

Egne prosedyrer for «Takk for kampen» vil bli tilsendt alle involverte i god tid før seriestart.